

De onderbroek

- Louis Van Dievel

Korte inhoud van het boek

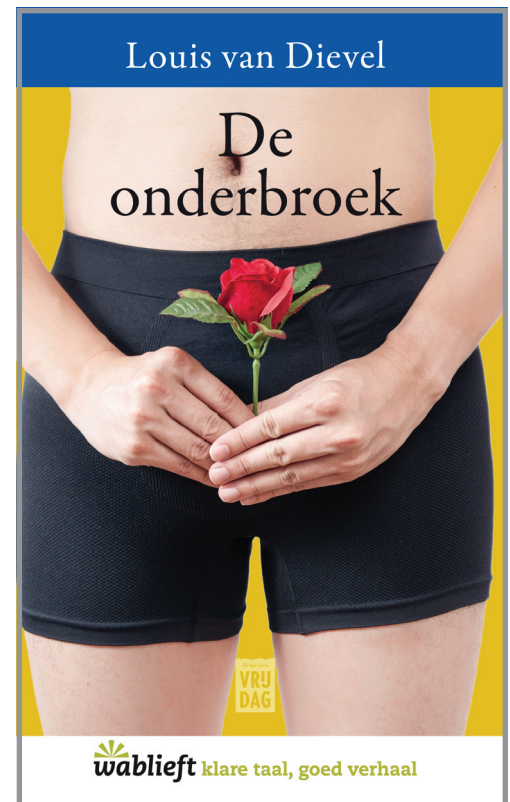
Marc Haesaerts heeft geen goed huwelijk. Hij is vooral te vinden in café Classics. Daar verleidt hij zo veel mogelijk vrouwen. Op een avond gaat Sylvia naast hem aan de toog zitten. Al snel komt er meer van. Na een wilde nacht komt het lief van Sylvia plots thuis. Marc moet haastig vertrekken. Hij vergeet één ding: zijn onderbroek.

Inhoudsopgave van het lespakket

voorlezen	p 2*
wachtende mensen	p 3*
verkleinwoorden	p 3*
sporen in huis	p 4*
samen samenvatten	p 5*
privacy op Facebook	p 5*
ironie	p 5*
feiten en vermoedens	p 6*
een goeie zwarte	p 6*
evaluatie: de personages	p 7
evaluatie: de stijl	p 7
evaluatie: geloofwaardigheid	p 7
meer lestips over evalueren	p 7*
bijlagen	p 8
werkbladen	p 10

* Om deze activiteiten te doen in een les, hoef je niet het hele boek te lezen.

Kijk eens op www.wablieft.be/boeken

Voor wie is dit lespakket?

In alle lespakketten spreken wij over 'cursisten', die les volgen in het volwassenenonderwijs. Toch zijn de meeste lestips ook heel goed bruikbaar voor leerlingen in het secundair onderwijs (OKAN, BuSo, BSO-PAV en vaak ook TSO). Dit lespakket kan je downloaden via www.wablieft.be. Eerst vind je de lestips, achteraan eventuele bijlagen.

Een Wablieft-boek is ook een luisterboek

Een Wablieft-boek is ideaal voor wie niet zo vlot leest. Je kan er ook de luistercd bij gebruiken. Dit kan vooraf (om al te horen waar het over gaat), maar ook tijdens of na het lezen. Laat gedurende de lessen je cursisten experimenteren met deze verschillende manieren. Welke vinden ze het leukste?

Introductie

OVER LEZEN IN DE KLAS

Een volledig boek lezen is een grote opgave. Veel cursisten zullen thuis niet de tijd kunnen maken om een boek te lezen. Dus maak je best gebruik van de tijd die je hebt met cursisten. Maak je cursisten warm met stukken tekst. Misschien lezen ze zelf een heel boek, misschien niet. Dat is ook niet erg, elk mooi stuk literatuur hebben ze gehad.

Er zijn verschillende manieren om de lezers dit boek te laten 'lezen'. De luistercd is daarbij een grote hulp. Eerst luisteren, dan lezen. Of ook: eerst lezen, dan luisteren. Luisteren en lezen tegelijk. Aarzel niet om de tekst meerdere keren te laten beluisteren of lezen. Werk in elk geval in stukken, zodat de lezers het overzicht niet verliezen.

OVER VOORLEZEN

Voorlezen is een prettige manier om teksten aan te brengen, ook voor tieners, volwassen cursisten en senioren.

Maar voorlezen is meer! Luisteren naar een boeiend voorgelezen tekst verhoogt de luisterconcentratie en brengt nieuwe woorden aan. De les beginnen met voorlezen is rust scheppen. Voorlezen tussen twee inspannende opdrachten is een manier om de aandacht weer naar jou en/of naar de les te trekken.

Daarom suggereren we een voorleesfragment. Een fragment dat nieuwsgierig maakt, maar niks verklapt. Een fragment dat ook los van het boek verstaanbaar is.

Een voorleesfragment hoeft geen verwerking. Het mag er zijn op zich. Wie toch graag kort iets doet met de tekst, vindt een paar suggesties.

Voorleesfragment

Hoe alles begon, p 5

Wat is er gebeurd volgens jou? Waarom denk je dat?

Voor achtergrondinformatie en meer lestips over voorlezen en genieten van teksten:

Lees de hoofdstukken 'voorlezen', 'vrij lezen' en 'leesclub' in de [introductiemap 'Omdat lezen leuk is'](#).

Lessuggesties bij hoofdstuk 2 - 3, p. 11 - 15

Doel: spanning ervaren in een tekst
mondeling of schriftelijk een situatie omschrijven
zich inleven in emoties
nadenken over taal: de functies van verkleinwoorden

Instapfase

Suggestie 1: wachtende mensen

Stap 1: Sylvia zit op iemand te wachten, dat kan je zien.

Gesprek: Hoe kan je zien dat iemand wacht?

Stap 2: *Bijlage 1* zijn foto's van wachtende mensen. Geef de foto's aan de cursisten. Elk een foto, of per twee of in groepjes.

Opdracht: Waarop wachten deze mensen volgens jou? Vertel of schrijf erover.

Stap 3: Gesprek: Welke emoties zie je op de foto's? Waarom is de ene wachtende mens blij, de andere boos, nog een andere droevig of bang? Ken je nog meer voorbeelden?

Aanbod- en oefenfase

Suggestie 2: verkleinwoorden

Stap 1: Sylvia noemt Marc 'Marcske'. Maar Marc houdt niet van verkleinwoorden.

Gesprek: Wat is een verkleinwoord? Hou jij van verkleinwoorden? Waarom wel / niet? Wanneer wel /niet?

Stap 2: Overloop de voorbeelden in *werkbld 1*. Leid de cursisten in de richting van de functies van verkleinwoorden: een kleine versie

voorbeeld: *Ik heb een grote koffer. Mijn zoon heeft een klein koffertje.*

sympathie uitdrukken

voorbeeld: *Echt lekkere kroketjes!*

Dag dochtertje! (tegen een volwassen vrouw)

spotten, het tegenovergestelde zeggen van wat je bedoelt

voorbeeld: *Mijn man heeft een buikje.*

Leuk karretje, die Rolls Royce.

kleineren, pijn doen

voorbeeld: *Zo'n tekstje kan ik ook schrijven.*

(valse) bescheidenheid

voorbeeld: *Och, dat is maar een artikeltje, hoor, dat ik geschreven heb.*

beter voorstellen dan het is

voorbeeld: *Ik ben er bijna, nog een minuutje.*

Schat, er is een probleempje met jouw nieuwe jas.

het woord bestaat alleen maar als verkleinwoord

voorbeeld: *meisje, sprookje*

Stap 3: Gesprek: Voelen alle voorbeelden voor iedereen hetzelfde? Waar hangt dat van af? Bijvoorbeeld: toon waarop het uitgesproken wordt?

Suggestie 3: sporen in huis

Stap 1: In het huis van Sylvia is geen spoor van een andere man.

Gesprek: Wat zou dat kunnen zijn, een spoor van een andere man? Voorbeelden?

Stap 2: Verdeel de groep in kleinere groepjes. Geef elk groepje de opdracht sporen te noteren van

- een huisdier
- een kind
- een alcoholverslaving
- een roker
- een sportfanaat
- een doe-het-zelver
- een muzikliefhebber
- een gezondheidsfreak

Kies, afhankelijk van de groep, voor duidelijke of subtielere sporen.

Stap 3: De papieren schuiven door. Kunnen de andere groepen raden waarvan dit sporen zijn?

Stap 4: Gesprek: aan een huis kan je zien wie er woont. Een huis toont je goede en minder goede kanten. Welke sporen zijn er in jouw huis? Op welke sporen ben je trots? Op welke ben je minder trots?

Lessuggesties bij hoofdstuk 7 - 8, p. 26 - 31

Doelen: samenvatten
hoofd- en bijzaak onderscheiden
samenwerken
zich bewust worden van privacy op Facebook
nadenken over taal: ironie

Instapfase

Suggestie 1: samen samenvatten

Gesprek: Wat gebeurt er in dit stuk? Kunnen de cursisten dit stuk samenvatten in een paar zinnen? Welke informatie moet erin? Welke informatie niet? Komen de cursisten samen tot een compromis?

Aanbod- en oefenfase

Suggestie 2: privacy op Facebook

Stap 1: Gesprek: Zitten jullie op Facebook? Wie aanvaard je als vriend? Wat zou je doen als je een vriendschapsverzoek krijgt van een BV? Ben je bezig met je privacy?

Stap 2: Zoek elkaars profiel. Wat zie je op jouw profiel als je geen vrienden bent?

Of kijk bij jezelf, dat wordt hier uitgelegd: <https://www.facebook.com/help/288066747875915>

Stap 3: Bekijk samen dit filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=F7pYHN9iC9I>

Stap 4: Bekijk samen dit filmpje: <http://www.veiligonline.be/configuratie-facebook-social-media>

Belangrijk: dit filmpje is gemaakt voor ouders en kinderen, maar het is uiteraard voor iedereen interessant. Misschien nuttig om dit vooraf aan te kondigen.

Stap 5: Gesprek: Ga jij je profiel aanpassen? Wil jij deze tips aan iemand doorgeven?

Suggestie 3: ironie

Stap 1: Herlees het stuk: 'Stuur haar dan een bericht. Of vraag of ze je vriend wil worden,' zei ik. 'Als ze mijn naam ziet, zal ze zich haasten.'

Gesprek: Wat betekent dit? Zal ze zich echt haasten? Waarom schrijft de auteur hier niet letterlijk wat hij bedoelt?

Stap 2: De cursisten zoeken zelf voorbeelden: wanneer zeggen zij niet letterlijk wat ze bedoelen? Waarom doen ze dat?

voorbeelden: *Jij bent weer mooi op tijd!* (als iemand veel te laat is)

Wat een heerlijk weertje! (in een plensbui)

(Heb je de oefening over verkleinwoorden - zie suggesties bij hoofdstuk 2 en 3 - ook gedaan? Dan kan je hiernaar verwijzen.)

Stap 3: Gesprek: Is het tegenovergestelde zeggen van wat je bedoelt altijd grappig? Waar ligt de grens? Voelt de groep het verschil aan tussen ironie (niet kwetsend bedoeld) en sarcasme (kwetsend bedoeld)?

Lessuggesties bij p. 28 (Het regende zachtjes) - 31 (Doe geen domme dingen, alstublieft.)

Doelen: verschil tussen feiten en vermoedens
oordelen en vooroordelen

Instapfase

Suggestie 1: feiten en vermoedens

Gesprek: Wat is er gebeurd? Wat weet je zeker? Wat vermoed je?

Schrijf het op het bord in twee kolommen: feiten en vermoedens.

Wat moet in welke kolom komen? Is iedereen het eens?

Aanbod- en oefenfase

Suggestie 2: een goeie zwarte

Stap 1: Sta stil bij de zin: Als ge goals maakt, zijt ge een goeie zwarte. Maar als ge een huwelijk kapotmaakt...

Stap 2: Gesprek: Herken je dat? Ken je zo nog voorbeelden? Wat is het verschil tussen:

- een zwarte Rode Duivel
- een blanke Rode Duivel
- een zwarte werkloze
- een blanke werkloze
- een zwarte crimineel
- een blanke crimineel
- een zwarte die een huwelijk kapotmaakt
- een blanke die een huwelijk kapotmaakt

Lessuggesties bij het hele boek - evaluatie

Doelen: mening en feit onderscheiden
hoofd- en bijzaak onderscheiden
mening formuleren
mening beargumenteren
elkaars mening respecteren

Suggestie 1: de personages

Stap 1: Er komen verschillende personen voor in dit boek. De cursisten houden, terwijl ze lezen, per persoon een fiche bij. Ze noteren op *werkblad 2* per persoon:

- naam (op het moment dat de persoon zijn intrede doet in het verhaal)
- Wat weet je van deze persoon? (bijvoorbeeld na elk hoofdstuk)
Denk samen na over hoofd- en bijzaken. Noteer alleen hoofdzaken. Is iedereen het erover eens wat de hoofd- en wat de bijzaken zijn? Laat de cursisten hun mening beargumenteren.
- Wat vind je van deze persoon? (bijvoorbeeld na hoofdstuk 5-10-15-20)
Moedig de cursisten aan om verder te gaan dan 'tof' of 'niet tof'.

Stap 2: Gesprek: Denkt iedereen hetzelfde over de personen? Zijn de meningen geëvolueerd?

Suggestie 2: de stijl

Stap 1: Gesprek: Het is een rauw verhaal: de taal, de manier waarop de auteur schrijft, de afstotelijke dingen die hij vertelt (janken, bepotelen, ga u daar dan maar eens goed aftrekken ...). Houden de cursisten van die stijl? Of vinden ze het walgelig? Waarom zou de auteur op deze manier schrijven? Waarom verpakt hij het niet wat 'zoeter'?

Stap 2: De cursisten zoeken zelf nog meer voorbeelden in het boek.

Stap 3: De cursisten omcirkelen op *werkblad 3* de uitspraken waarmee ze akkoord zijn.

Tip: Cursisten kunnen vaak moeilijk verwoorden wat ze vinden van de schrijfstijl. Dat vinden ze abstract. Kies daarom enkele passages uit, waarop ze kunnen reageren. Help cursisten op weg, zonder alles weg te geven.

Voorbeeld:

- De manier waarop de auteur schrijft over Karolien, vind ik ...
- De auteur schrijft echt zoals mensen spreken. Dat vind ik ...
- Ik vind het (niet) goed dat de auteur het woord bepotelen gebruikt, want ... Hij had beter dit woord gebruikt: ...

Suggestie 3: geloofwaardig?

Stap 1: Kort gesprek: Kan dit boek echt gebeurd zijn? (Hou het zeer kort, enkel inleidend.)

Stap 2: De cursisten maken individueel *werkblad 4*. Ze schrijven een paar dingen op die voor hen eruit springen. (Herinner hen eraan dat ze ook in staakwoorden mogen noteren, ze schrijven voor zichzelf.)

Bij moeilijke schrijvers kan dit blad een aanleiding zijn tot een gesprek.

Stap 3: Gesprek: heeft iedereen dezelfde dingen opgeschreven? Zijn de meningen gelijk?

Lestips over evalueren

Lees het hoofdstuk 'evaluatie' uit de [Introductiemap 'Omdat lezen leuk is'](#).

Bijlage 1

Werkblad 1

Omcirkel het verkleinwoord in deze zinnen.

Welk gevoel heb jij bij deze verkleinwoorden? Wat vertellen deze verkleinwoorden?

Oh, dat was een heerlijk dagje.

Ventje, ik ben jouw gezeur beu.

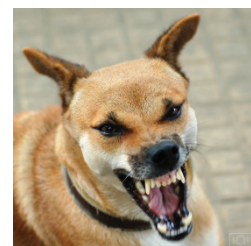
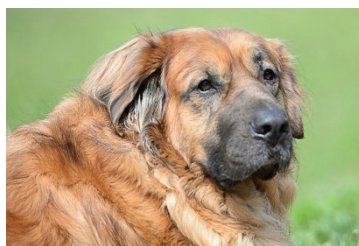
Het is maar een schrammetje.

Het is maar een schrammetje.

Zij heeft een huisje gekocht in Italië.

Zij heeft een huisje gekocht in Italië.

Wat een schatje.

Wat een schatje.

Wat een schatje

Werkblad 2

naam:

Wat weet je van deze persoon?

Wat vind je van deze persoon?

Werkblad 3

de schrijver wil iets speciaals doen

dat maakt het spannend

het is moeilijk

het stoort niet

goed idee

geen probleem

het is te moeilijk

het is niet nodig

de schrijver wil opvallen

het stoort

het hoort bij het verhaal

